

Α. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Από όσους μαθητές συμμετείχαν στο Πρόγραμμα της Δ΄ Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων», ένας μεγάλος αριθμός ασχολήθηκαν με θέματα που αφορούν την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων.

Τους μαθητές απασχόλησαν, κυρίως, τα θέματα παιδείας και εκπαίδευσης. Τα περισσότερα γραπτά αναφέρονται στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η οποία, γενικά, κρίνεται στο σύνολό της ως ανεπιτυχής με δυσάρεστο επακόλουθο τις μαθητικές καταλήψεις. Επισημαίνονται τα εκπαιδευτικά προβλήματα (κυρίως υλικοτεχνικής υποδομής) και τονίζεται η ανισότητα ευκαιριών για τους μαθητές της επαρχίας. Παρατίθεται ένα πλήθος τοπικών προβλημάτων που ζητούν λύση.

Ικανός αριθμός μαθητών ασχολούνται συστηματικά με τον αθλητισμό, σημειώνεται με ιδιαίτερη έμφαση η παραμέληση της επαρχίας από την Πολιτεία. Πολλοί μαθητές εκφράζουν έντονη ανησυχία για τη στασιμότητα του ελληνικού πολιτισμού, τη βαθμιαία εξαφάνιση της ελληνικής παράδοσης, τη συρρίκνωση της ελληνικής γλώσσας, την κακή σχέση του Έλληνα με το βιβλίο, το μεγάλο ποσοστό αναλφαβήτων, τον περιορισμένο ελεύθερο χρόνο, την έλλειψη σεξουαλικής αγωγής, την απουσία γνήσιων πνευματικών ανθρώπων, την κρίση της ελληνικής Εκκλησίας, την ανεπάρκεια του ΣΕΠ.

Τέλος, ένας μικρός αριθμός μαθητών ασχολήθηκε με το θεσμό της «Βουλής των Εφήβων» εκφράζοντας τη δυσαρέσκειά του, γιατί δεν υλοποιούνται οι προτάσεις των υποψηφίων εφήβων Βουλευτών των προηγούμενων περιόδων.

Ακολουθούν αναλυτικά κατά θέμα οι επισημάνσεις και οι προτάσεις των μαθητών.

1. ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

α. Γενικές επισημάνσεις

— Επισημαίνεται: ασάφεια ως προς το περιεχόμενο και τους στόχους της παιδείας σε εθνικό επίπεδο, πνευματική ένδεια, πολιτιστικός μαρασμός, υποβάθμιση της αξίας της παράδοσης και αποδυνάμωση του ρόλου της ως ανατροφοδοτικής στήριξης της διαχρονικής πολιτιστικής μας ταυτότητας. Εξάιρεται η ανθρωποπλαστική δύναμη του φθίνοντος αρχαιοελληνικού πολιτισμού, του ολυμπιακού ιδεώδους και της αυθεντικής πατερικής χριστιανικής πνευματικότητας.

— Επικρίνουν τις «νέες», «εισαγόμενες» αξίες, που με τρόπο συχνά δόλιο και ιδιαίτερα αποτελεσματικό περνούν μέσα από τα ΜΜΕ, προβάλλουν

ξένα πρότυπα ζωής, που αλλοιώνουν τον παραδοσιακό τρόπο σκέψης, λόγου και δράσης, και οδηγούν στην άκριτη αποδοχή ξένης κουλτούρας, σε πνευματική αλλοτρίωση, και, όπως πολλοί νομίζουν, βαθμηδόν και «ανεπαισθήτως», σε αφελληνισμό, δημιουργώντας, συχνά, συναισθήματα μειονεξίας έναντι προηγμένων τεχνολογικά κρατών και «δουλικότητας», ακόμη και την αίσθηση κινδύνου ολικής αλλοτρίωσης του Ελληνισμού και υποδούλωσης σε ξένες κουλτούρες και διάφορες μορφές διαφθοράς (οικονομικής, ηθικής κ.λπ.).

β. Προτάσεις

— Απάντηση στην τεχνοκρατία η ανθρωπιστική παιδεία. Αναβίωση των πνευματικών αξιών του Ελληνισμού, της ορθόδοξης χριστιανικής πίστης και του νεότερου λαϊκού μας πολιτισμού.

— Επίμονα από πολλούς ζητείται να αξιοποιήσει η Πολιτεία τους ανθρώπους του πνεύματος, όσοι μπορούν και θέλουν να διασώσουν, να αναδείξουν και να διαδώσουν τα κύρια και καίρια στοιχεία της πολιτισμικής μας κληρονομιάς μέσα από τα ΜΜΕ από διαλέξεις, συνέδρια, ομιλίες ανά την Ελλάδα και το εξωτερικό.

— Τόνωση του πατριωτικού φρονήματος χωρίς μεγαλαυχίες εθνικιστικής υστερίας και φανατικού σωβινισμού.

— Κριτική παιδεία, μέσα από την οποία να αξιοποιείται και το καλό «ξένο» και να επικρίνεται το κακό ελληνικό (π.χ. εγωϊσμός, έλλειψη συλλογικού πνεύματος, αδυναμία συντονισμού, αποδοχή τεκμηριωμένων θετικών προτάσεων του αντιπάλου).

2. ΓΛΩΣΣΑ (ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΕΝΙΑ)

α. Γενικές επισημάνσεις

— Επισημαίνεται η βαθμιαία εξαφάνιση των τοπικών διαλέκτων, που οφείλεται στην εσωτερική μετανάστευση και στις επιγαμίες, καθώς και στο ότι τα τοπικά ιδιώματα αντιμετωπίζονται ειρωνικά από τους κατοίκους των αστικών κέντρων.

— Ανησυχία για την τάση απλούστευσης, τη λεξιπενία, τη συρρίκνωση του λεξιλογίου των νέων.

Αίτια: Απομάκρυνση από το βιβλίο, υιοθέτηση ξένων λέξεων, εκμάθηση ξένων γλωσσών, τεχνολογική εξέλιξη, τρόπος έκφρασης ΜΜΕ, αντίδραση των νέων στο κατεστημένο, ανεπαρκής διδασκαλία μαθήματος Νέων Ελληνικών, έλλειψη κατάλληλων εγχειριδίων, ειδικευμένου διδακτικού προσωπικού, σχολικών βιβλιοθηκών.

Συνέπειες: Έλλειψη διαλόγου, επικοινωνίας βάθους, αναγνωστικού ενδιαφέροντος, τάση απεμπόλησης πολιτιστικής κληρονομιάς.

β. Προτάσεις

— Αντίσταση της εκπαιδευτικής κοινότητας στην απλούστευση της γλώσσας.

— Τα ΜΜΕ να αποφεύγουν την τυποποίηση στην έκφραση.

— Βιβλιοθήκες, κυρίως σε απομακρυσμένες περιοχές.

— Απαγόρευση ξένων επιγραφών, δραστηριοποίηση Τοπικών Συλλόγων.

— Να μη καταργηθούν τα Αρχαία Ελληνικά στο Γυμνάσιο.

— Σε όλες τις Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης να εισαχθεί το μάθημα της «Ελληνικής Λογοτεχνίας».

— Βαρύτητα στα μαθήματα γλώσσας, ενημερωτικά σεμινάρια, σχετικά με τη γλώσσα βιβλία.

— Ίδρυση Κέντρων έρευνας και διάδοσης της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό.

— Περισσότερες ώρες διδασκαλίας για το μάθημα της γλώσσας.

— Μόνιμη επιτροπή φιλολόγων και ειδικών επιστημόνων με σκοπό τον «εξελληνισμό» των λέξεων.

— Φιλολογική επιμέλεια των δημοσιογραφικών κειμένων.

— Φιλολόγοι να είναι οι παρουσιαστές των Δελτίων ειδήσεων.

— Διδασκαλία περισσότερων ξένων γλωσσών για περισσότερες ώρες την εβδομάδα.

— Εκπαιδευτικά προγράμματα ανταλλαγών με ευρωπαϊκά σχολεία.

— Αναβίωση των τοπικών διαλέκτων, κίνητρα από Πολιτεία.

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

α. Γενικές επισημάνσεις

— Κρίση εκπαίδευσης. Ανεπαρκής ο τρόπος λειτουργίας και οργάνωσης του σχολείου. Ανεκπλήρωτοι οι εκπαιδευτικοί στόχοι (παροχή γνώσεων, πνευματική καλλιέργεια, κοινωνικοποίηση, ενίσχυση εθνικής συνείδησης και πολιτιστικής παράδοσης, ανθρωπιστικά ιδεώδη).

— Έλλειψεις υλικοτεχνικής υποδομής: Εργαστήρια Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, κομπιούτερς, ακατάλληλα κτήρια, αίθουσες, καθίσματα, θρανία, άυλιος χώρος, ελλιπής επαγρύπνηση, φύλαξη.

— Βία και ναρκωτικά στα σχολεία, ανεπαρκής αστυνόμευση.

— Προβλήματα στις σχέσεις καθηγητών-μαθητών. Καθηγητές, κυρίως του κέντρου, ηλικιωμένοι, αδιάφοροι, συντηρητικοί, με ελλιπή μόρφωση.

— Η προσφερόμενη γνώση αναχρονιστική, βιβλία κακογραμμένα.

— Καλλιεργείται η αποστήθιση και όχι η κριτική σκέψη, η βαθμοθηρία, ο ανταγωνισμός.

— Το Λύκειο προθάλαμος των ΑΕΙ. Αύξηση παραπαιδείας.

— Ανισότητες ευκαιριών για τα παιδιά της επαρχίας.

— Δυσκολίες πρόσβασης στα σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις παραμεθόριες περιοχές.

— Έλλειψη μέσων μεταφοράς, σχολείων, υλικοτεχνικής υποδομής, βιβλιοθηκών.

— Αδιαφορία Πολιτείας.

— Οι μακρινές αποστάσεις παράγοντας απομάκρυνσης από το σχολείο.

— Η παιδεία υποτάσσεται σε πολιτικές σκοπιμότητες.

— Μεγάλος αριθμός δυσλεκτικών μαθητών. Άγνοια για το πρόβλημά τους.

Τοπικά:

— Απαράδεκτο το σχολικό κτήριο του Γυθείου.

— Έλλειψη Γυμνασίου, Λυκείου στην Ελαφόνησο.

— Ακατάλληλα κτήρια στο Βόλο (έλλειψη σε θρανία, σε καθίσματα, σε φύλακες).

— Έλλειψη σχολικών κτηρίων στη Σάμο.

— Έλλειψη Τεχνικής Εκπαίδευσης στην Ικαρία.

— Ελλείψεις υλικοτεχνικής υποδομής στα σχολεία της Δράμας.

— Δυσκολίες λόγω γλώσσας στο Διαπολιτισμικό Σχολείο στη Θράκη.

Συνυπάρχουν Τσιγγάνοι και Μουσουλμάνοι.

— Το σχολείο της Καρύστου έχει ρωγμές, οι αίθουσες δεν επαρκούν και για το μάθημα της Πληροφορικής οι μαθητές μεταφέρονται με λεωφορείο έξω από την πόλη.

— Στην Εύβοια τα σχολεία μετά το σεισμό έχουν κτηριακά προβλήματα (Λύκειο Ιστιαίας).

— Σε κακή κατάσταση τα σχολικά κτήρια της Θεσσαλονίκης.

— Ακατάλληλα διδακτήρια και Εργαστήρια ΤΕΕ στη Λειβαδιά.

— Έλλειψη αιθουσών ΤΕΕ στη Σύρο.

— Προβλήματα στο Νυχτερινό Λύκειο της Ηλείας.

— Ακατάλληλο μετά το σεισμό του 1997 το ΤΕΕ Ζακύνθου (οι μαθητές δεν έχουν ρεύμα, καλοριφέρ, παράθυρα, πέφτουν σοβάδες).

— Πολλά τα εκπαιδευτικά προβλήματα του Νομού Έβρου (κτηριακά, ελλείψεις σε εποπτικά μέσα, υλικοτεχνική υποδομή, καθηγητές), απομακρυσμένα σχολεία (οι μαθητές φεύγουν το πρωί με λεωφορεία και επιστρέφουν το βράδυ). Τα παιδιά της Θράκης αισθάνονται εγκαταλελειμμένα στην τύχη τους.

— Πολυμελή τμήματα, έλλειψη καθηγητών και υλικοτεχνικής υποδομής στο Λύκειο Αστακού, στο ΤΕΕ Αστακού μονομερής κατάρτιση, έλλειψη βιβλίων, καθηγητών, υλικοτεχνικής υποδομής.

β. Προτάσεις

— Στελέχωση των σχολείων με παιδοψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, κοινωνιολόγους, γιατρούς, λογοθεραπευτές.

— Εκσυγχρονισμός σχολικών εγχειριδίων. Αύξηση σχολικού ωραρίου.

— Βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής (εξειδικευμένοι εκπαιδευτικοί, κτήρια, εργαστήρια, οπτικοακουστικά μέσα, Η.Υ.).

— Περισσότεροι διορισμοί καθηγητών από την αρχή της σχολικής περιόδου.

— Συνταξιοδότησή τους στα 50 χρόνια, για καλύτερη επικοινωνία.

— Επέκταση του μαθήματος Κοινωνιολογίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

— Τοποθέτηση μαθητών ως συμβούλων στο Υπουργείο Παιδείας.

— Ολοήμερο σχολείο, νέες μέθοδοι διδασκαλίας.

— Ίδρυση σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις ορεινές και παραμεθόριες περιοχές. Επίσης, ίδρυση ΑΕΙ, ΤΕΙ.

— Βελτίωση Φοιτητικών Λεσχών. Αύξηση αριθμού Φοιτητικών Εστιών.

— Περισσότερα Πειραματικά Σχολεία.

— Μείωση αριθμού μαθητών ανά τμήμα, φύλακες στα σχολεία.

— Ειδικοί καθηγητές για δυσλεκτικούς μαθητές.

— Αύξηση μισθού καθηγητών.

— Κατάργηση βαθμών και εξετάσεων Β' Λυκείου.

— Υπερκομματική ηγεσία στο Υπουργείο Παιδείας.

- Λειτουργία πανεπιστημιακού τυπογραφείου και ίδρυση εκδοτικού οίκου από τα ΑΕΙ για τα πανεπιστημιακά συγγράμματα.
- Κάλυψη εξόδων μεταφοράς φοιτητών.
- Παροχή γενικής παιδείας, αρχικά, και έπειτα ειδικών γνώσεων.
- Ανθρωπιστική παιδεία, μετάδοση αξιών, πνευματικών προτύπων.
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και μηχανισμών αποκωδικοποίησης και πληροφόρησης.
- Διδασκαλία Πλάτωνα, Αριστοτέλη κ.ά.
- Προτεραιότητα στην αυτενέργεια.
- Οι καθηγητές να αξιολογούνται από τους μαθητές.
- Πριν διοριστούν να περνούν από προσωπική συνέντευξη από επιτροπή ειδικών κοινωνιολόγων και ψυχολόγων.
- Πρωϊνά όλα τα σχολεία. Έγκαιρα τα βιβλία στα ΤΕΕ.
- Αύξηση αριθμού εκπαιδευτικών εκδρομών.
- Έλεγχος στα σχολικά κυλικεία.
- Μονοετής μεταπτυχιακός κύκλος σπουδών για υποψηφίους.
- Ψυχολογικά ΤΕsTs στους καθηγητές.
- Κάθε καθηγητής σε ειδική για το μάθημά του αίθουσα διδασκαλίας.

Τοπικά:

- Πολλά τα εκπαιδευτικά προβλήματα της επαρχίας (έλλειψη υποδομής για δημιουργία κατευθύνσεων στο Λύκειο, καθυστέρηση έναρξης μαθημάτων και αποστολής βιβλίων, οι μαθητές φεύγουν από τα Λύκεια της επαρχίας για τα αστικά κέντρα).
- Ίδρυση Γυμνασίου και Λυκείου στην Ελαφόνησο.
- Λεωφορείο για τους μαθητές από Νεάπολη.
- Βελτίωση του σχολικού κτηρίου του Γυθείου (καθαρισμός τουαλετών).
- ΤΕΛ Πάτρας αντιμετωπίζουν προβλήματα σε υλικοτεχνική υποδομή, βιβλία, καθηγητές, καθαριότητα, ναρκωτικά.
- Καινούργια σχολεία στο Βόλο.
- Σύγχρονα σχολεία στη Σάμο. Δημιουργία Βιβλιοθηκών. Διορισμός καθηγητών. Τόνωση του σαμιακού Πανεπιστημίου.
- Συντήρηση Ενιαίου Λυκείου και Γυμνασίου της Καρύστου.
- Νέα διδακτήρια. Εξοπλισμός Εργαστηρίων ΤΕΕ Λειβαδιάς με σύγχρονα μέσα.
- Ίδρυση ΤΕΕ σε Τρίκαλα και Ζάκυνθο.
- Ίδρυση πανεπιστημιακής Σχολής και εκσυγχρονισμός νυκτερινού Λυκείου στην Ηλεία.
- Περισσότερα σχολεία και καθιέρωση σχολικού λεωφορείου στο Νομό Έβρου.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση από τη συντριπτική πλειονότητα των μαθητών, που ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό, κρίνεται ανεπιτυχής.
- Καταγγέλλεται η προχειρότης, η ανευθυνότητα και η έλλειψη οργάνωσης των υπευθύνων του ΥΠΕΠΘ.

— Απροετοίμαστη η εκπαιδευτική κοινότητα. Δεν υπήρξε έγκαιρη ενημέρωση.

— Οι καταλήψεις μοναδικός τρόπος αντίδρασης των μαθητών.

— Βία στα σχολεία κατά τη διάρκεια των καταλήψεων.

— Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που εξελίχθηκε σε εκπαιδευτική απορρύθμιση και είχε ως επακόλουθο την έξαρση των φροντιστηρίων. Με το προηγούμενο σύστημα οι μαθητές έκαναν φροντιστήριο για 4 μαθήματα, τώρα για 8.

— Εφαρμόστηκε αιφνιδιαστικά και όχι σταδιακά και συστηματικά από το Δημοτικό.

— Απαράδεκτο μια 5ωρη εξέταση να καθορίζει το μέλλον των μαθητών.

— Οι καθηγητές δεν προσαρμόστηκαν στο νέο πνεύμα διδασκαλίας και αξιολόγησης.

— Ελλείψεις σε μαθήματα σχετικά με την Τέχνη και τον Αθλητισμό.

— Καθυστέρησε η έναρξη της ενισχυτικής διδασκαλίας.

— Οι μαθητές αδυνατούν να επιλέξουν εγκαίρως την κατεύθυνση που επιθυμούν.

— Οι μαθητές των ΤΕΛ δεν έχουν καμία διεξοδο.

— Εκφράζονται παράπονα για την κατάργηση των κλασικών Λυκείων.

— Το Υπουργείο Παιδείας δεν έλαβε υπ' όψη τα προβλήματα των παιδιών και των σχολείων της επαρχίας, την έλλειψη ΤΕΕ στις επαρχιακές πόλεις, τον αριθμό σχολείων που δεν λειτουργούσαν κανονικά (ελλείψεις καθηγητών, βιβλίων κ.ά.).

β. Προτάσεις

— Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να είναι ολοκληρωμένη, να αρχίζει από το Δημοτικό.

— Επιμόρφωση καθηγητών στα νέα μαθήματα, στις νέες μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης.

— Περιορισμός ύλης για καλύτερη αφομοίωση και εξασφάλιση ελεύθερου χρόνου.

— Ίσες ευκαιρίες στα παιδιά της επαρχίας.

— Αποσύνδεση Λυκείου και ΑΕΙ.

— 12ετής υποχρεωτική εκπαίδευση.

— Προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας από αδιόριστους καθηγητές.

— Εισαγωγή τεχνολογίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

— Ελεύθερη εισαγωγή στα ΑΕΙ και ΤΕΙ.

— Μεγαλύτερη βαρύτητα στην αισθητική αγωγή και τον αθλητισμό.

— Συγκρότηση διαρκούς επιστημονικής και διακομματικής επιτροπής για συνεχή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

— Μάθημα Πληροφορικής, υποχρεωτικά, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

— Κατάργηση Ιδιωτικών σχολείων.

— Οι Υπουργοί Παιδείας να έχουν υπηρετήσει στο χώρο της εκπαίδευσης.

— Λιγότερες εξετάσεις.

— Επμήκυνση του σχολικού χρόνου. Προτείνεται 13η χρονιά «προετοιμασίας».

— Περισσότερα του ενός σχολικά εγχειρίδια.

— Να απαγορευθεί η ψήφιση νόμων για πολύ σοβαρά θέματα στο θερινό τμήμα της Βουλής.

- Εξετάσεις για την εισαγωγή στο Γυμνάσιο και Λύκειο.
- Όχι κοινά θέματα στις εξετάσεις αλλά κατά σχολείο.
- Μείωση ωρών διδασκαλίας. Περισσότερα μαθήματα επιλογής.
- Αναβολή του νέου νόμου για 2 χρόνια.
- Εισαγωγή νέων μαθημάτων: Αισθητικής αγωγής, Σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, Καλλιτεχνικών, Α' βοηθειών, Μαγειρικής, Κοπτικής, Ραπτικής και Κεραμικής.
- Αναβάθμιση ΤΕΕ. Χορήγηση πτυχίων με αντίκρουσμα στην αγορά εργασίας.
- Για την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ΤΕΙ να υπολογίζεται μόνο ο βαθμός των βασικών μαθημάτων.
- Διδασκαλία των Αρχαίων από την Δ' τάξη Δημοτικού.
- Λύκειο 5ετούς διάρκειας.
- Λειτουργία «έτους προπαρασκευής» για την εισαγωγή σε ΑΕΙ, ΤΕΙ.
- Προγράμματα σχολικής υγιεινής.
- Συντελεστές σε όλα τα μαθήματα.
- Συνέχιση κλασικών Λυκείων.
- Να βαθμολογείται η συμπεριφορά των μαθητών. Μάθημα καλής συμπεριφοράς.
- Να αυξηθεί η διαφορά των 5 μονάδων για την αναβαθμολόγηση.
- Να ψηφίζουν οι μαθητές για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
- Οι εξετάσεις στη Β' Λυκείου να διεξάγονται σε νομαρχιακό επίπεδο, Ιανουάριο και Μάιο.
- Οι εξετάσεις της Γ' Λυκείου σε πανελλαδικό επίπεδο, Ιανουάριο και Μάιο.
- Το Εθνικό Απολυτήριο να υπολογίζεται με βαθμολογία 40% από τις εξετάσεις Α' εξαμήνου και 60% από του Β' εξαμήνου της Γ' Λυκείου. Ο βαθμός της Α' Λυκείου να μην υπολογίζεται.
- Ύπαρξη και των 3 κατευθύνσεων στα σχολεία.
- Δίπλωμα ξένων γλωσσών από το σχολείο.

Τοπικό:

- Επαναλειτουργία Παιδαγωγικής Ακαδημίας Τριπόλεως και ίδρυση ΑΕΙ, ΤΕΙ.

5. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

α. *Επισημάνσεις*

- Η ελληνική παράδοση χάνεται, γιατί κυριαρχεί ο ξενόφερτος τρόπος ζωής.
- Οι Νεοέλληνες αδιαφορούν για την παράδοση, τα ήθη και έθιμά τους.
- Η ΤV εχθρός της παράδοσης. Η Πολιτεία αδιαφορεί.
- Κίνδυνος απώλειας της εθνικής μας συνείδησης και ταυτότητας.

β. Προτάσεις

- Ίδρυση Σχολών Λαϊκής Τέχνης και παραδοσιακής μουσικής.
- Διασκευή δημοτικών τραγουδιών με σύγχρονα στοιχεία.

- Οικονομική ενίσχυση πολιτιστικών συλλόγων.
- Διατήρηση της ιδιαιτερότητάς μας ως λαού.
- Γόνιμη αφομοίωση ξένων υψηλής ποιότητας πολιτιστικών στοιχείων. Όχι προγονολατρεία.
- Ανάδειξη της ελληνικής παράδοσης στα σχολεία (δημοτικά τραγούδια, ήθη, έθιμα).
- Οι μεγαλύτεροι να μεταδίδουν την παράδοση στους νεότερους (παραδοσιακοί χοροί, τραγούδια).
- Ενημερωτικές εκπομπές από TV.

6. ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ΑΙΡΕΣΕΙΣ, ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Η Εκκλησία περνά κρίση, γιατί αρνήθηκε τους παραδοσιακούς ρόλους της και δεν διδάσκει ηθικές αξίες.
- Θετικός ο ρόλος του Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου. Έφερε τους νέους πιο κοντά στην Εκκλησία.
- Ανεκμετάλλευτη η εκκλησιαστική περιουσία.
- Ανησυχία για την έξαρση αιρέσεων και σατανιστικών τελετών.
- Το βιβλίο των θρησκευτικών έχει αντιφάσεις.

Τοπικά:

- Καταστροφή της Μονής Αγίου Γεωργίου Μυροφίλου Τρικάλων.
- Σατανιστικές τελετές στην Καρδίτσα.

β. Προτάσεις

- Εκσυγχρονισμός Εκκλησίας. Μορφωμένοι ιερείς.
- Μετάφραση εκκλησιαστικών κειμένων στη Δημοτική.
- Κατάργηση ράσου.
- Εκκλησιασμός των μαθητών υποχρεωτικά.
- Η Εκκλησία να ιδρύσει νοσοκομεία και ιδρύματα για παιδιά με ειδικές ανάγκες.
- Οι πολιτικοί να μη σχετίζονται με Μασονία και Αιρέσεις.
- Επιδόματα από την Εκκλησία σε οικογένειες με υπερήλικες.
- Θρησκευτικοί ύμνοι να συμπεριλαμβάνονται στη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών.
- Αύξηση των ωρών διδασκαλίας των θρησκευτικών στα σχολεία.
- Καινούργια βιβλία θρησκευτικών.
- Τα ΜΜΕ να προβάλλουν εκπομπές θρησκευτικού περιεχομένου.
- Δύο συνεχόμενες λειτουργίες την Κυριακή.
- Οι πτυχιούχοι μοναχοί και μοναχές να ασκούν κοινωνικό έργο.
- Στενή επαφή Πατριάρχου, Αρχιεπισκόπου, Πρωθυπουργού.

Τοπικό:

- Να σωθεί η Μονή Αγίου Γεωργίου Μυροφίλου Τρικάλων.

7. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Η λανθασμένη επιλογή σπουδών και επαγγέλματος έχει ως αρνητική συνέπεια την ατομική δυστυχία και την κοινωνική δυσλειτουργία.
- Σημαντική η συμβολή των επαγγελματικών συμβούλων.
- Υπολειπургεί ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ).

β. Προτάσεις

- Αναβάθμιση ΣΕΠ. Διορισμός επαγγελματικών συμβούλων.
- Επισκέψεις μαθητών σε εργασιακούς χώρους.
- Ο συνδυασμός τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης καθώς και οι διάφορες ψυχολογικές μέθοδοι να εφαρμόζονται για τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

8. ΒΙΒΛΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Το μεγαλύτερο ποσοστό των Ελλήνων αδιαφορεί για το βιβλίο.
- Αρνητική κριτική για τους μαθητές που στο τέλος της σχολικής χρονιάς τα καταστρέφουν (καίνε, σχίζουν κ.λπ.).
- Ο λανθασμένος προσανατολισμός των αναγνωστών (π.χ. περιοδικά ποικίλης ύλης, «κουτσομπολίστικα» έντυπα), η έλλειψη χρόνου, ο τρόπος ζωής, η TV, μερικά από τα αίτια της κακής σχέσης του Έλληνα με το βιβλίο.

β. Προτάσεις

- Οι μαθητές να επιστρέφουν τα βιβλία στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς.
- Εμπλουτισμός σχολικών βιβλιοθηκών.
- Κινητές βιβλιοθήκες (κυρίως στην επαρχία).
- Ίδρυση δημόσιων βιβλιοθηκών.
- Δωρεάν τα ξενόγλωσσα βιβλία του σχολείου.

Τοπικό:

- Βιβλιοθήκες στην Κομοτηνή.

9. ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Αναφέρονται αίτια και συνέπειες. Το φαινόμενο πλήττει, κυρίως, τον γυναικείο πληθυσμό, τους ηλικιωμένους, τους κατοίκους υποβαθμισμένων αστικών περιοχών (π.χ. παλινοστούντες, πληθυσμιακές ομάδες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά), καθώς και τους κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών.

- Μεγαλύτερος αριθμός αναλφαβήτων στην επαρχία (μονοθέσια σχολεία, σχολεία σε μεγάλη απόσταση).
- Έλλειψη προγραμματισμού και σχεδιασμού στην εκπαίδευση.
- Η συνεχής αλλαγή εκπαιδευτικών συστημάτων μειώνει τη διάθεση για μάθηση.

β. Προτάσεις

- Σχολεία στις απομακρυσμένες περιοχές. Αναβάθμιση των υπαρχόντων.
- Ειδικά σεμινάρια στις αγροτικές περιοχές.
- Ενίσχυση θεσμού Λαϊκής Επιμόρφωσης.
- Οικονομική ενίσχυση ασθενέστερων οικονομικά κοινωνικών στρωμάτων.
- Ενδιαφέρον για εκπαίδευση παιδιών μεταναστών παλιννοστούντων.
- Περισσότερα νυκτερινά σχολεία.
- Έμφαση στην Τεχνική Εκπαίδευση.
- Ειδικά προγράμματα για αναλφάβητους μέσω ΜΜΕ.
- Ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα. Ειδικά σχολεία.

10. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Επιβάλλεται η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των νέων.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων και αποριών των μαθητών σχετικών με τις σεξουαλικές σχέσεις, τις μολυσματικές ασθένειες (AIDS).
- Η Τηλεόραση προβάλλει το χυδαίο σεξ. Η οικογένεια δίνει λανθασμένες κατευθύνσεις. Οι εκπαιδευτικοί ηλικιακά και ψυχικά απόμακροι.

β. Προτάσεις

- Εισαγωγή μαθήματος σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.
- Εξοπλισμός των σχολείων με βιβλία, κασσέτες, βιντεοταινίες σχετικές με το θέμα.
- Μετεκπαίδευση και επιμόρφωση καθηγητών στην Παιδοψυχολογία.
- Απαγόρευση εντύπων παιδικής πορνογραφίας.
- Σεξολόγοι-ψυχολόγοι στα σχολεία.

11. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ. ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Περιορισμός του ελεύθερου χρόνου των νέων, κυρίως μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
- Ο υπάρχων χρόνος δεν αξιοποιείται σωστά. Αφιερώνεται, κυρίως, στην TV (κακή ποιότητα προγραμμάτων).
- Η μη αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου οδηγεί στην εξάντληση και στην πνευματική παραμόρφωση.
- Αρνητική κριτική για τον τρόπο διασκέδασης των νέων (π.χ. μπάρακια κ.λπ.).

β. Προτάσεις

— Αθλητικοί χώροι, εκδρομές και δωρεάν λεωφορεία από τους Δήμους, αίθουσες ψυχαγωγίας, παιδικές χαρές. Ιδιαίτερη μέριμνα της Πολιτείας για να μην ερημώνουν οι ακριτικές περιοχές.

— Ανθρώπινο εκπαιδευτικό σύστημα.

— Συνδυασμός ψυχαγωγίας, τέχνης και αθλητισμού.

— Ίδρυση Υφυπουργείου Ελεύθερου Χρόνου, μέλημα του οποίου να είναι η δημιουργία προγραμμάτων άθλησης, πολιτιστικών εκδηλώσεων καλών τεχνών κ.ά.

— Σεβασμός των ατομικών δικαιωμάτων από δημοσιογράφους.

Τοπικό:

— Δημιουργία συλλόγων για νέους στην Κομοτηνή.

— Κολυμβητήρια, κινηματογράφος, πνευματικό κέντρο στο Αλιβέρι.

12. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

α. Γενικές επισημάνσεις

— Εκφυλισμός του αθλητικού ιδεώδους (επαγγελματικός πρωταθλητισμός, εμπορευματοποίηση, χρήση αναβολικών, κομματικοποίηση αθλητισμού, βία, φανατισμός).

— Δεν προβάλλονται όλα τα αθλήματα (π.χ. κωπηλασία, τένις).

— Έλλειψη αθλητικής υποδομής. Δεν ολοκληρώνονται έργα που αφορούν αθλητικές εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα οι νέοι να μην έχουν ευκαιρίες άθλησης.

— Πολλά τα οφέλη για τη χώρα μας από την ανάληψη της Ολυμπιάδας του 2004. Αναβάθμιση, κυρίως κέντρου, αλλά και περιφέρειας.

— Αδιαφορία Πολιτείας για μικρούς αθλητικούς συλλόγους.

— Το Εθνικό Γυμναστήριο έχει προβλήματα (λίγοι προπονητές και δεν πληρώνονται).

Τοπικά:

— Στο σχολείο Πολύγυρου Χαλκιδικής δεν υπάρχει χώρος για άθληση.

— Απουσιάζει Αθλητικό κέντρο στην Πύλο.

— Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων στον Έβρο.

— Κακές αθλητικές εγκαταστάσεις στην Καβάλα, Σάμο, Ικαρία και Φιλιπιάδα Πρεβέζης.

β. Προτάσεις

— Επιστροφή στο αθλητικό ιδεώδες των αρχαίων, ηθικές αμοιβές.

— Προώθηση ερασιτεχνικού αθλητισμού.

— Αθλητικά κέντρα, εγκαταστάσεις, ποδηλατοδρόμια.

— Απεμπλοκή του αθλητισμού από πολιτικές σκοπιμότητες.

— Κρατικές επιχορηγήσεις σε όλα τα αθλήματα.

— Μεταφορά αγωνισμάτων στην επαρχία.

— Περισσότερη βαρύτητα στο μάθημα της Γυμναστικής.

— Κίνητρα για ενασχόληση με τον αθλητισμό από μικρή ηλικία.

- Οι αγώνες κωπηλασίας να διεξάγονται στη Λίμνη των Ιωαννίνων.
- Αυστηρά μέτρα ελέγχου (π.χ. κάμερες σε γήπεδα) και καταστολής από τους διοργανωτές.
- Στήριξη του αθλητισμού από την Πολιτεία και ΜΜΕ και όχι μόνο εν όψη Ολυμπιακών Αγώνων.
- Το 2004 να ορισθεί ως «Έτος ειρήνης».
- Οι Ολυμπιακοί αγώνες μόνιμα στην Ελλάδα.
- Έκδοση τριών σειρών σχετικών γραμματοσήμων:
 - 1η με αρχαίους Ολυμπιακούς αγώνες.
 - 2η με Έλληνες αθλητές.
 - 3η με τους μεγαλύτερους αθλητές του κόσμου.
- Αναφορά στο Σπύρο Λούη. Αφιερωμένη σ' αυτόν η τελετή έναρξης των Ο.Α.
- Τοπικά:
 - Βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων σε Σάμο, Ικαρία και στο μοναδικό κρατικό γυμναστήριο Τρίπολης.
 - Αθλητικά κέντρα στην Κομοτηνή, Κάρυστο, Φιλιπιάδα Πρεβέζης, Τρίπολη, Θεσσαλονίκη, Πύλο, Έβρο.

13. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΕΧΝΗ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Υποβάθμιση του ηθικού-πνευματικού πολιτισμού, άνοδος του τεχνικού.
- Το σχολείο δεν ασχολείται, όσο πρέπει, με πολιτιστικά, καλλιτεχνικά θέματα.
- Κίνδυνος να χάσουμε τα ιδανικά μας, την εθνική μας ταυτότητα. Παραποίηση της ιστορίας μας.
- Η τέχνη θεωρείται ανώφελη, παραμέληση μουσικής παιδείας, έλλειψη δημόσιων Ωδείων.
- Ανθιση αρχαιοκαπηλίας. Θλιβερό φαινόμενο, συλλογές αρχαίων έργων τέχνης σε χέρια ιδιωτών.
- Περιορισμένες οι ανασκαφές. Ανεπαρκής φύλαξη και συντήρηση των ανασκαφομένων χώρων.
- Πολλά τα προβλήματα και στα Ελληνικά Μουσεία (κτηριακά, συντήρησης, φύλαξης και προβολής των έργων).

Τοπικά:

- Υπολειπουργεί το Λαογραφικό Μουσείο στο Κιλκίς.
- Ο αρχαιολογικός χώρος των Φιλίππων βρίσκεται σε κακή κατάσταση (χωρίς φράχτες, με σκουπίδια).
- Η Αγία Σοφία καταστρέφεται.
- Οργιάζει η αρχαιοκαπηλεία στην Κρήτη, πολλά τα κατεστραμμένα μνημεία.

β. Προτάσεις

- Αφύπνιση ελληνικής συνείδησης. Περιορισμός ξενομανίας.
- Υλοποίηση οραμάτων της Μελίνας Μερκούρη. Επιστροφή των Ελγινείων Μαρμάρων.

- Οι ιδιωτικές συλλογές να παραδοθούν στο Κράτος.
- Αντιμετώπιση αρχαιοκαπηλείας.
- Ίδρυση Μουσείου με αντιστασιακό υλικό.
- Είσοδος Μουσείων στο INTERNET.
- Οικονομική ενίσχυση για ανασκαφές. Φύλαξη χώρων.
- Δημιουργία Σχολών εξειδίκευσης αρχαιολόγων και συντηρητών.
- Καλύτερη οργάνωση Μουσείων. Αύξηση χρηματοδότησης.
- Προώθηση ελληνικού πολιτισμού μέσω ΜΜΕ και Internet.
- Σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης να εισαχθούν καλλιτεχνικά μαθήματα. Εξειδικευμένοι ικανοί καθηγητές.
- Κλασική μουσική, κυρίως στα διαλείμματα. Προβολή κλασικής μουσικής από ΜΜΕ.
- Βιβλιοθήκες με μουσική θεματολογία (CD-ROM, βιντεοταινίες, βιβλία τέχνης).
- Αύξηση ωρών διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας.

Τοπικά:

- Στην Αμφίπολη Σερρών ανθεί η αρχαιοκαπηλεία λόγω ανυπαρξίας φυλάκων.
- Η Πολιτεία να διεκδικήσει τα δικαιώματά της επί της Αγίας Σοφίας.
- Συντήρηση των παλαιών αρχοντικών της Καβάλας.
- Μουσεία, Εκθέσεις ζωγραφικής στην Κομοτηνή.
- Θέατρα, κινηματογράφοι στη Θράκη.
- Λειτουργία σύγχρονου Λαογραφικού Μουσείου Κιλκίς.
- Διαφύλαξη του Κυκλαδίτικου πολιτισμού.
- Χρήματα για θέατρο στη Σίφνο.
- Πολιτιστική αναβάθμιση. Καθαρισμός θάλασσας Σαλαμίνας.
- Ολοκλήρωση των εργασιών του Μουσείου Λάρισας. Ίδρυση και άλλων Μουσείων.
- Ενδιαφέρον για το Μουσείο Τριφυλλίας από Πολιτεία.
- Εξασφάλιση μουσικού χώρου για ερασιτέχνες μουσικούς στην Καρδίτσα.
- Να προβληθεί η πολιτιστική ιδιαιτερότητα της Αιτωλοακαρνανίας. Φύλαξη αρχαιολογικών της χώρων.
- Η Αρχαιολογική υπηρεσία Καβάλας σε συνεργασία με τη Νομαρχία να λάβουν μέτρα διάσωσης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων.

14. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

α. Γενικές επισημάνσεις

- Τονίζεται η απουσία της πνευματικής ηγεσίας τη στιγμή που η χώρα μας έχει ανάγκη από πνευματικούς ανθρώπους.
- Καθοριστικός ο ρόλος τους, γιατί η εποχή που ζούμε χαρακτηρίζεται από έκπτωση αξιών, προβολή υλιστικών προτύπων.

β. Προτάσεις

- Οι πνευματικοί άνθρωποι να αφυπνιστούν, να μην υποτάσσονται και να μην εξυπηρετούν σκοπιμότητες.

- Να βρεθούν στην προμετωπίδα της κοινωνικής δράσης.
- Να συμπαραταχθούν με το λαό.

15. ΒΟΥΛΗ ΕΦΗΒΩΝ

α. Γενικές επισημάνσεις

— Θετικά σχόλια και εποικοδομητική κριτική για το θεσμό. Έχουν όμως την άποψη, ότι δεν λαμβάνονται υπ' όψη οι *Προτάσεις* των μαθητών.

- Οι μαθητές ενδιαφέρονται ουσιαστικά για τον θεσμό.
- Επισημαίνεται η ελλιπής ενημέρωσή τους.

β. Προτάσεις

— Ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων να μη δημιουργεί ψευδαισθήσεις, αλλά να εξασφαλίζει στους μαθητές βήμα για να ακούγονται οι απόψεις τους, υπό τον όρο ότι θα υλοποιούνται οι *Προτάσεις* τους.

- Να συνεχιστεί ο θεσμός. Μεγαλύτερη προβολή του Προγράμματος.
- Δημιουργία χώρου συνάντησης των 300 Εφήβων Βουλευτών.
- Καλύτερη και έγκαιρη ενημέρωση των μαθητών.
- Προβολή αντιπροσωπευτικών λόγων στα ΜΜΕ.
- Μείωση των εκδηλώσεων και αύξηση του αριθμού των συνεδριάσεων.
- Επέκταση του θεσμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.